

ОСНОВНИЙ ОБ'ЄКТ «ГІБРИДНИХ ТА PROXY ВІЙН» НЕДАЛЕКОГО МАЙБУТНЬОГО: КОНЕКТОГРАФІЯ У РЕАЛЬНОМУ ТА ВІРТУАЛЬНОМУ ПРОСТОРАХ

На сьогодні можна говорити про те, що політична географія більше не є визначальною у світовому контексті. Зустрічається точка зору багатьох дослідників, що на сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин поряд з країнами особливого політичного значення набувають окремі міста. Так уже було у період раннього середньовіччя, коли причинами війн та суперечок була земля та людські ресурси. В результаті сформувалася сьогоднішня політична система та утворилися держави та сучасні нації, котрі стали основними гравцями на світовій арені. Сьогодні спостерігається процес набуття особливої важливості міст, які почали і продовжують розвиватися як глобальні логістичні центри.

Надзвичайно велика кількість населення проживають у містах, там і сконцентрована головна міць теперішніх націй. Через те, що міста мають високий рівень транспортних сполучень, також вони встановлюють власні дипломатичні й інституційні зв'язки, котрі стрімко розвиваються, як і економіка та дипломатія між націями. Аналогічно можна говорити про те, що ресурси, якими торгують нації, знаходять переважно біля великих міст. Саме ця обставина дає можливість містам розвивати свою економічну активність. Оскільки сьогодні поряд з глобалізаційними процесами у міжнародних відносинах загалом та економічних зокрема відбувається масивний перехід до децентралізації влади, коли саме міста стають основними гравцями при врегулювання міжнародних економічних проблем.

Однак процес децентралізації супроводжується сепаратистськими рухами, які починають утворюватися саме в таких містах – мільйонниках, в яких можна завдати максимальної шкоди країнам. Прикладів сьогодні є достатньо: Україна, Грузія, Молдова, Велика Британія, Косово та інші. У такий спосіб знищуються на мапі світу держави старого світу, натомість утворюються невизнані більшістю світової спільноти малі держави (міста-бунтівники). І найнебезпечнішою є та обставина, що такі міста є глобальними логістичними центрами та мають розвинуту інфраструктуру, зокрема і у віртуальному економічному просторі.

В процесі глобалізації все більша кількість людей починає себе ідентифікувати громадянами світу, незважаючи на різні політичні, економічні, релігійні суперечки. Жителі Землі починають формувати між собою зв'язки, котрі раніше неможливо було собі уявити. Світ зараз пов'язаний між собою настільки, що науковці почали вживати замість терміну *географія* слово *конектографія*. Першим даний термін використав П. Ханна у своїй монографії

«Конектографія. Майбутнє Глобальної Цивілізації». Його багаторічне дослідження дало змогу показати, що головним двигуном економіки стають не країни, а міста, у яких збудована відповідна інфраструктура, зокрема створені порти, склади для утримання різноманітної продукції і, найголовніше, сформовані логістичні шляхи, котрі мов артерії перетинають інші країни та поширюються по цілому світу.

Значення цих шляхів неможливо переоцінити. Прикладом важливості таких шляхів може бути ситуація з блокадою Суецького каналу, що відбулася 23 березня 2021р. Це рукотворний канал, що з'єднає Середземне море з Червоним і забезпечує найкоротший морський зв'язок між Азією та Європою. Через нього проходить приблизно 12% світової торгівлі. Блокада Суецького каналу гігантським контейнеровозом Ever Given щодня затримує товарів на 9,6 млрд доларів в різних напрямках. Щогодини на ключовому морському каналі між Заходом і Сходом затримуються поставки на 400 млн доларів, що уже порушило світове виробництво і торгівлю.

Контроль за роботою каналу покладено на Єгипет, однак це виключає можливості гібридних та проксі загроз, через сплановану операцію терористів світова економіка може отримати аналогічні чи ще більші втрати. Тобто в недалекому майбутньому велике значення матиме контроль за логістичними об'єктами, що мають глобальне значення, конектографія на реальних просторах планети та у віртуальному глобальному середовищі. Тому в майбутньому у міжнародних економічних відносинах саме за ці об'єкти будуть відбуватися міжнародні конфлікти та проксі війни.

Підсумовуючи, варто зазначити, що об'єктами «гібридних та проксі» війн недалекого майбутнього стануть захоплення або контроль основних логістичних об'єктів на різних територіях світу.

Перелік використаних джерел:

1. Параг Ханна (2019). Коннектографія. Будущее глобальной цивилизации. URL: <https://kniga.biz.ua/book-konnektografiia-budushchee-globalnoi-tsivilizatsii-0017595.html#anotron>. дата звернення (28.03.2021);
2. Гігантський контейнеровоз Ever Given заблокував Суецький канал. У заторі стоять десятки суден. URL: <https://tsn.ua/svit/zator-u-sueckomu-kanali-stala-vidoma-prichina-avariyi-1753411.html>. Дата звернення (28.03.2021).